

از گوشه و کنار

● به جهت انساط خاطر

واقعاً بی انصافی است. فکرش را بکنید. الان بیش از ۳۰ سال آنگار است، شاید بیشتر، که اهل قلم هر وقت دست به قلم می شوند که چیزی در باره زبان فارسی بنویسند، بی درنگ رادیو تلویزیون سابق و صدا و سیمای فعلی را عامل فساد زبان فارسی می خوانند. آنها که کمی خوش انصاف ترند، رادیو تلویزیون را فقط یکی از مجاری فساد زبان می خوانند و مجاری دیگر را فرهنگستان وغیره می دانند. (ناگفته پیداست که منظور اینها و البته منظور بندۀ فرهنگستانهای سابق است و گرنه ما در این چند سالی که فرهنگستان جدید تأسیس شده، انصافاً چیز بدی از اینها ندیده‌ایم. آخر درست است که فرهنگ مثل شیشه، ترد و ظرف است ولی فرهنگ شیشه نیست که بادش کنی. معادلهای خوش ساخت فارسی برای انبوه لغات اجنبی یافتن یا ساختن و به گردش انداختن و تدوین برنامه‌ریزیهای فرهنگی و علمی، کار رنگرزی نیست. تا عده‌ای را دورهم جمع کنند و اینها بشینند و برنامه بریزند و کارشان ثمر بدهد، زمان می برد. گویندکه به من و تو وفاق ندهد). به می گفتم این همه بر صدا و سیما تاختن بی انصافی است. اهل قلم هم انگار از صدا و سیما بی "زبان" تر و "معصوم" تر گیر نیاورده‌اند. کار نویسنده‌گان و مترجمان صدا و سیما این طور نیست که مثل اهل قلم بشینند و با فراغت مقاله‌ای یا کتابی بنویسند و صدبار آن را بخوانند و دوست بار ویرایش کنند تا به چاپ بسپارند. اینها جراح پشت جبهه جنگی مداوماند نه متخصص جراحی پلاستیک که برای یک سال بعد وقت می دهد. اینها هنرمندان را در محدوده دقیقه‌ها و شانه‌ها نشان می دهند، چون هر لحظه باید یک چیزی روی آتن بفرستند. و این شوخی نیست، خصوصاً حالا که چهارکانال داریم. با این حال خدمات صدا و سیما نادیده گرفته می شود. مثلاً برنامه اخبار را در نظر بگیرید. در هر دقیقه کلی خبر روی تلکس می آید و در هر خبر کلی کلمات و عبارات و تشبیهات و اصطلاحات سیاسی و فرهنگی و علمی وغیره وجود دارد و مترجمان خبر وقتی برای استدلالهای فلسفی و زیبا شناختی و زبان‌شناسی ندارند چون خبر باید بلافضله روی آتن برود. اگر انصاف داشته باشد می بینید که تعداد واژه‌ها و ترکیبات سیاسی که در خبرخانه صدا و سیما "ساخته و پرداخته" شده و در شریان زبان فارسی تریق شده و رواج یافته، بیش از مجموع واژه‌هایی است که همه مترجمان و فرهنگستانهای سابق و فعلی ما تاکنون ساخته‌اند. خدمت صداوسیما فقط کمی نیست بلکه کمی هم هست. مثلاً در مقایسه با زبان انگلیسی، زبان فارسی از حیث jargon یا "زبان صنفی" بسیار ضعیف است. jargon یعنی زبان مخصوص افراد یک صنف و آن مجموعه‌ای از لغات و تعبیرات است که نزد افراد آن صنف معنی دارد و متدال است ولی دیگران چندان ملتافت آنها نمی شوند. مثل زبان کامیوندارها یا زبان پزشکها و یا زبان سیاستمدارها.

علوم است که در هر زبان هرچه زبانهای صنفی تنوع و گسترده‌گی بیشتر داشته باشد، آن زبان غنی تراست. صدا و سیما با ترجمه تحت‌اللفظی کلمات و تعبیرات انگلیسی، زبانهای صنفی را غنی می کند و نتیجه آن می شود که مثلاً اخبار و تفسیرهای سیاسی و ورزشی وغیره را فقط اهل فن می فهمند. به ذکر یک نمونه بسته می کنم که مشت نمونه خرووار است. بعضی از اهل قلم، که متأسفانه در میان آنها زبان‌شناس هم دیده می شود، بی آنکه به

ضرورت گرته برداری در ساختن زبانهای صنفی و در نتیجه غنی شدن فارسی بیندیشند، به زبان گزارشگرهای ورزشی ایراد می‌گیرند. (راستی چقدر خوب بود برای یک بار هم که شده یک ویراستار سخت‌گیر یا ادیب لغت‌شناس را به جای مفسر ورزشی بگذارند تا بینیم نتیجه گزارش چه از آب در می‌آید). مثلاً بارها شنیده‌ام که به این جمله مفسر فوتبال ایراد گرفته‌اند: ”داور به فول اعتقداد ندارد“؛ اولاً ”خطا“ کلمه‌ای علام است و ”فول“ کلمه‌ای تخصصی است که بار صنفی آن بیشتر است. ثانیاً از دیدگاه زبان‌شناسی عرض کنم، گذشت آن زمان که جمله را خارج از بافت و موقعیتی که در آن به کار رفته تحلیل می‌کردند یا اعتنایی به مقوله تحول زبان نداشتند. منظور مفسر از این جمله آن نیست که برخی زبان‌شناسان جزم اندیش صورتگرا می‌فهمند. مفسر نمی‌گوید که داور اعتقداد ندارد که در فوتبال باید فول گرفته شود. آخر یک دقیقه کلاه خودتان را قاضی کنید. اگر داور به فول اعتقاد نداشته باشد، پس چرا اصلاً داوری می‌کند؟ با کدام منطق این جمله را می‌توان چنین تفسیر کرد: شاید زبان‌شناسی بگوید که اعتقاد داشتن مطلق اعتقاد داشتن را می‌رساند و نه اعتقاد داشتن به وقوع یا عدم وقوع واقعه‌ای خاص - اگر هم چنین باشد، چه اشکالی دارد؟ مفسر به فعل اعتقاد داشتن یک لایه معنایی جدید داده است و این یعنی زایندگی و تحول زبان. و جالب اینجاست که مفسران ورزشی همیشه گرتبرداری هم نمی‌کنند. بلکه گاه اصطلاحات و ترکیبات زیبایی فی البداهه می‌سازند و رواج می‌دهند.

خلاصه صدا و سیما خدماتی به زبان فارسی می‌کند که اهمیت آن متأسفانه بر بسیاری پوشیده است. نمونه دیگر ترجمه‌های زیبا و روان فیلمهای سینمایی و سریالی تلویزیون است که شایسته است جدا گانه بررسی و تقدیر شود. اگر واقعاً از فساد زبان فارسی صحبت کردن سخنی مبالغه انگیز نباشد، باید گفت که این مردم کوچه و بازارند که زبان را به فساد می‌کشانند، مردمی بی توجه و عاری از حق مسؤولیت که نمی‌توانند زبان مادری خود را به درستی صحبت کنند و میراث ارزشمندی را که به آنها رسیده قدر بدانند. همین‌ها که از ”دیفال“ بالا می‌روند و ”قلف“ را می‌شکنند و صلوت ”میرفستن“ و ”وازماتها“ی مورد نیاز مردم را احکتار می‌کنند و چنان جملات نامه‌هوم و بی‌ربط و غیر منطقی و غلط به کار می‌برند که ارتباط آنها ”در سطح شهر“ بکلی مختل شده‌است. و باز در اینجاست که صدا و سیما به کمک می‌آید و به آنان درس می‌دهد که فارسی عزیز را غلط نویسنده و اینقدر پرت و پلا نگویند. باز هم گلی به جمال صدا و سیما که واقعاً رسالت ”آموختن“ خود را دریافت و به عوام یاد می‌دهد که زبان مادری‌شان را چگونه صحبت کنند. چنین صدا و سیمایی در کجا دیده‌اید؟ و ”این در حالی است که“ عده‌ای اینقدر بر صداوسیما عیب می‌گیرند و حتی به همین کار مفید آموزشی اش به چشم بدینی نگاه می‌کنند. آخر صدا و سیما چه نیازی دارد که خود را تبرئه کند، صدا و سیمایی که خودش مبتکر سینیارا زبان فارسی است. واقعاً آدم در می‌ماند که چه بگوید. از یک طرف این همه درس و عمل درست‌نویسی و درست‌گویی و از طرف دیگر این همه انتقادها و تهمتها بیجا. آخر مگر نمی‌بینید که صدا و سیما ویراستار دارد، لغت‌دان دارد، نویسنده دارد، تعهد دارد، اهتمام دارد، پس این برنامه‌های درست‌نویسی را چه کسانی تهیه می‌کنند؟ اینها همان اغلات مترجمان و نویسنده‌گان است که ویراستاری شده و برای توده مردم پخش می‌شود. ما در مترجم مدافع صداوسیما نیستیم، ولی رسم داریم که از هر کس و هر سازمان که در جهت اعلای زبان فارسی خدمت می‌کند تقدیر و دفاع کنیم. ولذا برای اینکه ثابت کنیم انتقادهای اهل قلم بی‌اساس است حاضریم همین بخش از مجله را به چاپ اغلات صدا و سیما اختصاص بدھیم. اگر کسی از صداوسیما مطلبی خلاف شنید، کلمه‌ای غلط، ترکیبی نادرست یا عبارتی نامه‌هوم، آن را با ذکر سنده یعنی زمان پخش آن و نیز پس و پیش عبارت برای ما بفرستند تا معلوم شود که شکوه و فریاد اهل قلم از سر بدخواهی است.

● قدیمی ترین ویراستار زبان فارسی

شماره ۱۲ «قادص»، خبرنامه مرکز نشر دانشگاهی، به بزرگداشت استاد اسماعیل سعادت، پیر ویراستاران، اختصاص یافته است. در این شماره ویژه برخی از نویسنگان و مترجمان که در طی دوران ۴۰ ساله فعالیت آقای سعادت در مقام ویراستار افتخار همکاری با ایشان را داشته‌اند، در باره شخصیت انسانی و خصلتها کاری ایشان مطالبی نوشته‌اند. این ویژه نامه از آن جهت اهمیت دارد که خدمات فرهنگی فردی بزرگ از تبار اهل قلم را در دوران حیات ایشان بزرگ می‌دارد. عمر پر برکت آقای سعادت دراز باد. غرض این بود که این گونه بزرگداشت‌ها که بیشتر در جوامع علمی و ادبی غرب رایج است بسیار پسندیده است و چه خوب است که در جامعه علمی و ادبی ما هم سنت بشود تا دیگر ما را به مُرد پرسنی متهم نکنند. خوب است که قدر هر کس در دوران حیاتش شناخته شود و این قدرشناسی‌ها پاداش کوچکی باشد برای آن دسته از اهل علم و اهل قلم که عمرشان را وقف خدمت علمی و فرهنگی می‌کنند.

اولین ترجمه استاد سعادت با عنوان زندگی میکل آثر در سال ۱۳۳۴ برنده جایزه ادبی مجله سخن شناخته شد و این شروع خوب پای استاد را به بنگاه ترجمه و نشر کتاب باز کرد تا ترجمه‌ها را به اصطلاح آن زمان «مقابله» یا «مرور و مقابله» و به تعبیر امروز «ویرایش» کنند. چنان‌که استاد می‌گویند، گویا اولین بار همین بنگاه ترجمه و نشر کتاب بود که ضرورت ویراستاری را حس کرد و آن را به صورت یک حرفه و شغل درآورد و خود استاد نیز، به تعبیر یکی از همکارانشان، قدیمی ترین ویراستار زبان فارسی به معنای امروزی کلمه است.

● مترجم صاحب سبک یعنی چه؟

آقای حسین معصومی همدانی در ویژه‌نامه بزرگداشت استاد سعادت مطلب جالبی با عنوان سعادت، مترجم صاحب سبک نوشته‌اند. رابطه میان سبک و ترجمه، جای بحث و تأمل بسیار دارد ولی افسوس که نویسنده محترم آن را به اجمال مطرح کرده‌اند و برای اثبات ادعای خود مبنی بر اینکه «بسیاری صاحبان سبک در زبان فارسی امروز از میان مترجمان برخاسته‌اند» دلیل و نمونه ذکر نکرده‌اند. چه خوب است که ایشان در مجالی دیگر با تعریف سبک و ذکر دلیل و نمونه حق بحث را ادا کنند. در اینجا عین نوشه ایشان را نقل می‌کنیم:

بسیاری صاحبان سبک در زبان فارسی امروز از میان مترجمان برخاسته‌اند، و در واقع برخی از بهترین نمونه‌های نشر معاصر فارسی را در ترجمه‌ها می‌توان یافت. اگر توجه کنیم که ترجمه بیش از آن که ادامه راهی از پیش کوفته و هموار باشد، هموار کردن راه برای بیان مطالبی است که در وهله اول به فرهنگ و تمدن دیگری تعلق دارند، این وضع در خور تأمل است.

مترجم باید عناصر فرهنگ جدید را با تکیه بر دیرپاترین عنصر فرهنگ خودی یعنی زبان به محیط فرهنگ خود انتقال دهد و بنابراین مشکل ترجمه و مترجم بهترین نمودار مشکل فرهنگی ما یعنی رابطه سنت و نوآوری است.

گذشته از این مترجم گرفتاری دیگری هم دارد: او آزاد نیست که هرچه را خود می‌خواهد بگوید بلکه واسطه انتقال اندیشه دیگری است. نه تنها مضمون فکر بلکه قالب بیان آن را هم نویسنده پیش از او برگزیرده است.

پس مترجم صاحب سبک چه معنی می‌تواند داشته باشد؟ بی‌گمان معنی آن ذوق، ورزی در کار ترجمه و «اصلاح» نوشته نویسنده یا زیباترکردن آن نیست. اینها همه از ویژگیهای مترجم بد است، هر چند حاصل کار زیبا به نظر بیاید. اما همچنان که معیارهایی هست که ماشین ترجمه را از مترجم و مترجم خوب را از مترجم بد متمایز می‌کند، مترجمان خوب هم به یک شیوه ترجمه نمی‌کنند و در اینجاست که پا سبک به میان می‌آید. هنر مترجم این است که از حداقل آزادی که دارد حداقل استفاده را بکند و سبک او در نحوه استفاده از این آزادی جلوه می‌کند. در کنار فضایل بزرگی که اسماعیلیل سعادت در مقام ویراستار و معلم و انسان دارد من می‌خواهم بر این فضیلت او تکیه کنم: سعادت صاحب سبک است. این فضیلت او از فضایل دیگرش جدایی پذیر نیست، زیرا حتی اگر این گفته بوفن را نپذیریم که «سبک هر کس خود است»، باز هم میان سبک در نوشتن هر کس و اخلاق اجتماعی و عقاید انسان رابطه و شبهاتی هست. در مورد سعادت حتی سبک او را می‌توان حاصل نوعی انتخاب اخلاقی دانست، این انتخاب که در دوران ما شاید بیش از اندازه سختگیرانه به نظر بیاید در ایجاد تعادل در میان دو عامل که همیشه هم با هم سازگار نیستند جلوه می‌کند: حداکثر وفاداری به متن در عین پایبندی به سلامت و درستی زبان فارسی. در ترجمه‌های سعادت چیز دیگری هم هست و آن صرفه‌جویی در کاربرد کلمات است، از ترجمة او چیزی نمی‌توان کاست و سعادت درست دریافته است که چه بسا پرنویسیهای مترجمان ما از نشناختن میراث گذشته زبان ماست و زبان استوار فارسی چه توانایی بزرگی در کم‌گویی دارد.

هنر سعادت، نه تنها در مقام ویراستار بلکه در مقام مترجم نیز، در پیراستن زبان است. بارها او از علاوه خود به ترجمة یکی از آثار کافکا سخن گفته است. گذشته از علاقه او به این نویسنده شاید او نوعی ساختیت میان کار مترجم خود و نویسنده‌گی کافکا می‌بیند: هنری که بی‌جلوه‌فروشی جلوه‌گری می‌کند و آراستگی خود را مدیون پیراستگی است.

● شناسنامه و گذرنامه زبان ما

در شماره ۱۶ مترجم، آقای کریم امامی مقاله محققانه‌ای درباره ضرورت و اهمیت کاربرد Persian به جای Farsi در متون انگلیسی نوشته‌اند. شورای فرهنگستان زبان و ادب فارسی نیز در مصوبه مورخ ۱۶ آذر ۷۱ خود با این اعتقاد که پیشه‌های کاربرد Farsi به جای Persian در زبانهای اروپایی «احتمالاً به قصد ایجاد تشتت و ابهام در مورد عنوان زبان رسمی ما» طرح شده، مخالفت خود را «اکیداً و قویاً» با کاربرد Farsi در مکاتبات وزارت امور خارجه ابراز می‌دارد. تا آنجا که نگارنده اطلاع دارد، کلمه Farsi بیشتر در گفتار و نوشته‌های علمی یا غیر علمی ایرانیان مقیم کشورهای اروپایی بویژه ایرانیان ساکن آمریکا و انگلستان به کار می‌رود. این افراد که ترویج کننده کلمه Farsi در خارج از مرزهای کشور هستند، قطعاً انگیزه واحدی ندارند. برخی شاید کاربرد Farsi را نشانه نوعی عکس العمل یا تعصب ملی! می‌دانند. برخی شاید گمان می‌کنند که چون زبان، درایران "فارسی" نامیده می‌شود، پس طبیعی است که در خارج از کشور نیز باید آن را Farsi نامید. برخی نیز شاید متأثر از مباحث زبان‌شناسان درباره ارزش زبان بومی، زبان ما را معرفی می‌کنند. در هر حال، اینان تنها یک روی سکه را می‌بینند. کلمه "فارسی" به تعبیر دکتر کاظم ابهری، استاد دانشگاه استرالیای جنوبی، شناسنامه زبان است و Persian گذرنامه آن.

به گزیده‌های از مقاله دکتر اهری که در شماره ۳۷۴ اطلاعات خارج از کشور (۹ نوامبر ۹۵) چاپ شده توجه کنید: زبانهای زنده و کهن جهان معمولاً در زبانهای گوناگون به نامهای گوناگون خوانده می‌شوند که چه بسا با نام آنها در زبان اصلی فرق دارند. مثلاً زبان آلمانی را آلمانی زبانها «DEUTSCH» می‌گویند، ولی در انگلیسی «GERMAN» و در فارسی «آلمانی» و در زبانهای دیگر به نامهای دیگر می‌خوانند و یا زبان فرانسه‌ای که خود فرانسویان «FRANCAIS»، انگلیسی زبانان «FRENCH» و دیگران چیز دیگری می‌خوانند و زبان یونانی که خود یونانیان آن را «الینیکا» می‌گویند و انگلیسی زبانان «GREEK» و فارسی زبانان «یونانی». از این نمونه‌ها فراوان می‌توان به دست داد و زبان فارسی نیز از این قاعده بیرون نیست. زبان فارسی را در انگلیسی «PERSIAN»، در فرانسه «PERSAN»، در آلمانی «PERSISCH» و ... گفته‌اند که همگی از ریشه «پارس» است. «پارسی» یا «فارسی» نام اصلی زبان ماست همانگونه که «DEUTSCH» نام اصلی زبان آلمانی و «الینیکا» نام اصلی زبان یونانی است. نام هر زبان یادآورنده همه ویژگیها، ارزشها، تاریخچه، آثار آفریده شده به آن زبان و نیز ادبمندان و دانشمندانی است که به آن زبان گفته و نوشته‌اند... از دیدگاه انگلیسی زبانان، رباعیات خیام از PERSIAN به انگلیسی ترجمه شده است (نه از FARSI). شاهنامه و مثنوی به PERSIAN است (نه به FARSI)، حافظ که لسان الغیب است شعرهای آسمانی اش را به PERSIAN سروده است (نه به FARSI). و از دیدگاه فرانسه زبانان، این بزرگان به PERSIAN شعر سروده‌اند (نه به FARSI) و از دیدگاه آلمانی زبانان، ایستان شاهکارهای خود را به GERMAN آفریده‌اند (نه به FARSI). از این روست که هیچ آلمانی زبانی به جانشین کردن DEUTSCH با زدن انگلیسی زبانان می‌زاید؛ از آنچه گفته شد می‌توان دریافت که تغییر نام هر زبانی در زبانهای دیگر، حتی جانشین کردن آن با نام اصلی آن زبان در حکم خودکشی فرهنگی کسانی است که به آن زبان سخن می‌گویند، بویژه که آن زبان از زبانهای کهن نیز بوده و ارزش تاریخی و جهانی داشته باشد. اینکه اندوه‌گنانه باید گفت که از میان ملت‌های کهنسال جهان تنها یک ملت پیدا شده که دست به خودکشی فرهنگی زده است با آنکه خود پرچمدار دانش و تمدن بشری بوده. و آن ملت ایران است. برخی از ایرانیانی که به بیرون از مرزهای ایران کوچیدند، بویژه آنانی که در کشورهای انگلیسی زبان همچون آمریکا، انگلستان، استرالیا... جای گزیدند، زبان خود را به جای Persian، Farsi خوانند و به جای اینکه بلندگوی زبان و فرهنگ خود باشند، با این کار تیشه به ریشه فرهنگ و ادب ایران زندن. نه تنها ایرانیان کوچنده بیساد و کم ساد، که بسیاری از درس خواندگان و باسادان نیز شریک این جرم نابخشودنی هستند. دیدنی و شنیدنی است که برخی از اینان حتی آموزگاران زبان فارسی در آموزشگاههای این کشورها بوده و هستند و خدا می‌داند که هر یک از اینان تاکنون چندصد و شاید هم چند هزار انگلیسی زبان را از PERSIAN رویگردان کرده و FARSI زده کرده‌اند. گردانندگان و دست‌اندرکاران رسانه‌های همگانی همچون صدای آمریکا که دیگر جای خود دارند. اینان نزدیک به دو دهه است که با شمشیر FARSI، PERSIAN را سر می‌برند. مبلغان FARSI باید بدانند که FARSI شناسنامه زبان ماست و تنها در درون مرزهای ایران ارزش دارد ولی PERSIAN گذرنامه زبان ماست و اعتبار جهانی دارد. زبانی که در چشم و گوش انگلیسی زبانان امضای مولانا، حافظ، فردوسی، سعدی، ناصرخسرو، نظامی و دهها مانند آنان را دارد PERSIAN است نه FARSI. از این رو رواج FARSI به جای PERSIAN یعنی ساختن گذرنامه جعلی

برای زبان فردوسی... هم میهنان ما باید بدانند که PERSIAN یادآور زنجیره واژه‌هایی است که از آنها یاد کردیم و انگلیسی زبان با شنیدن PERSIAN است که به یاد همه ترکیبات آن، از PERSIAN EMPIRE گرفته تا PERSIAN CAT می‌افتد، واژه‌هایی که همه سرقفلی تاریخی پیداکرده‌اند، ولی FARSI از همه آنها بریده است و با هیچکدام پیوندی ندارد. گرچه FARSI و PERSIAN برای پارسی زبانان هم ارج و هم ارزند، ولی برای انگلیسی زبان چنین نیست. از دیدگاه آنان PERSIAN موزه‌ای تاریخی است که نگهبان ذره‌ای گرانبهایی چون PERSIAN POETRY و PERSIAN LITERATURE است، ولی FARSI دکای است تازه‌گشوده با قفسه‌های PERSIAN GULF و PERSIAN CARPET تهی.

● مرکز ترجمه ادبی بریتانیا

مرکز ترجمه ادبی بریتانیا (The British Centre for Literary Translation) در سال ۱۹۸۹ در دانشگاه آیست آنگلیا گشایش یافت. پیش از این از اوخر دهه هفتاد مراکز مشابهی در برخی از کشورهای اروپایی نظری آلمان، ایتالیا، فرانسه و اسپانیا به وجود آمده بود. بخش اعظم بودجه این مرکز را شورای هنر بریتانیا Arts Council of Great Britain تأمین می‌کند. اهداف مرکز از این قرار است:

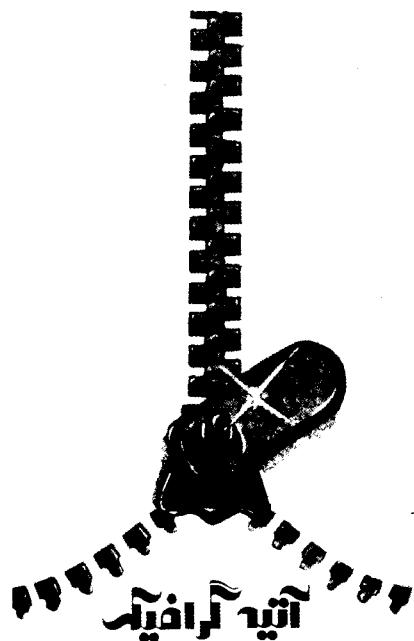
- ۱- ایجاد مرکزی ملی برای جلب و تشویق مترجمان؛
- ۲- سازمان دادن سخنرانی، سمینار و کارگاه ترجمه؛
- ۳- فراهم کردن بانک اطلاعاتی از ترجمه‌های ادبی و مترجمان بریتانیا؛
- ۴- یافتن راهها و شکلهای جدید برای انتشار متون ترجمه شده، بویژه شعر و نمایشنامه؛
- ۵- برقراری ارتباط با ناشران؛
- ۶- افزایش درک عمومی از هنر ترجمه؛

از جمله فعالیت‌های این مرکز اعطای بورسیهای کوتاه مدت یک تا هشت هفته‌ای به افرادی است گه طرحی را برای ترجمه از انگلیسی و به انگلیسی به مرکز پیشنهاد می‌کنند. این بورس معمولاً هزینه غذا و مسکن مقاضیان را تأمین می‌کند. قابل ذکر است که در انگلستان کتابهای ترجمه شده بازار کم رونقی دارد و دولت انگلستان برای چاپ بسیاری از ترجمه‌ها بخصوص ترجمه‌های ادبی سوابید می‌دهد و این ترجمه‌ها با تیراز بسیار کم منتشر می‌شود. در عین حال، در سالهای اخیر در این کشور ترجمه در مقایسه با تألیف هیچگاه از سه درصد کل انتشارات فراتر نرفته است.

● سازمان ملی ترجمه مالزی

دولت مالزی سازمانی را تأسیس کرده است که کار آن رسیدگی به کلیه امور مربوط به ترجمه کتبی و حضوری و تبادل اطلاعات در سطح کشور و جهان است. این سازمان که نام آن «سازمان ملی ترجمه» است، زیربنای صنعت ترجمه مالزی قرار خواهد گرفت. بودجه کنونی سازمان ۲۹ میلیون (RM) است که تا مبلغ ۵۰ میلیون نیز قابل افزایش است. این بودجه تماماً توسط دولت و از طریق وزارت دارایی تأمین می‌شود و وزارت آموزش و پژوهش بر کار سازمان نظارت می‌کند. فعالیت‌های سازمان به پنج بخش عمده تقسیم می‌شود: بخش تجاری که عهده‌دار فروش، توزیع، بازاریابی و روابط عمومی است؛ بخش خدماتی که کارشناس ترجمه کتبی و حضوری و نشر است؛ بخش توسعه تکنولوژی که وظیفه آن تحقیق در زمینه ترجمه و استفاده از نرم‌افزارهای ترجمه و دیگر دستاوردهای

کامپیوترا برای مترجمان است؛ بخش مدیریت که وظیفه آن برنامه‌ریزی، اجرا، استفاده از نیروی انسانی، تأمین بودجه و سرمایه‌گذاری است؛ و بالاخره بخش آموزش که تربیت مترجم و ویراستار در دستور کارش قرار دارد. هدف سازمان این است که با تهیه اطلاعات لازم در زمینه‌های مختلف، توان دولت برای رقابت با کشورهای صنعتی را افزایش دهد و در نهایت بتواند با توسعه ترجمه، موانع زبانی موجود در سطح ملی و بین‌المللی را از میان بردارد. این سازمان یک مرکز بین‌المللی تبادل اطلاعات است که وظایف متعددی دارد. یک وظیفه آن ترجمه کتابهای، استناد و دیگر انواع متون به زبانهای مختلف و باکیفیت خوب است. وظیفه دیگر سازمان این است که برای زبانهای مختلف در سطوح ملی و بین‌المللی مترجم حضوری تربیت کند. از دیگر وظایف سازمان تعیین معیار برای ترجمه و تأیید ترجمه‌ها در کشور است. همچنین هدف سازمان این است که در آینده مرکز ارائه خدمات ترجمه، بازاریابی و فروش نرم‌افزارها و سخت‌افزارهای ترجمه، کتابهای ترجمه و دیگر منابع آموزشی ترجمه شود. تحقیق در زمینه ترجمه ماشینی و تهیه برنامه‌های ترجمه چندزبانه کامپیوترا برای اهداف خاص تجاری، استفاده از دانش مترجمان و ویراستاران صاحب صلاحیت و جمع کردن آنها در زیر یک سقف و بالاخره ایجاد یک شبکه کامپیوترا برای تبادل اطلاعات بین مالزی و سایر کشورهای جهان از دیگر اهداف و وظایف سازمان می‌باشد.

طراحی: کتاب - مجله - بروشور - کاتالوگ - یوستر
فیلمبرداری از خط تولید - عکاسی صنعتی